

2011. évi XXII. törvény egyes törvényeknek a vízkárelhárítás hatékonyabbá tételével összefüggő módosításáról*

1. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása

- 1. §** A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 20. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az ingatlan tulajdonosát (használóját) az (1) és (3) bekezdés szerinti korlátozás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg. Ha a korlátozás következtében az ingatlan használata, az ingatlannal kapcsolatos jog vagy foglalkozás gyakorlása lehetetlenné, illetve számottevően költségessé válik, a tulajdonos az ingatlan kisajátítását kérheti.”
- 2. §** A Vgtv. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„21. § (1) Vízkárelhárítási célú tározónak minősül a záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó, a vésztározó és a belvíztározó.
(2) Az ingatlan tulajdonosa, illetve használója köteles túrni, hogy az ingatlanát a vízügyi hatóság vízkárelhárítási célú tározóként kijelölje.
(3) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó kijelölése közérdekből történik.
(4) Az ingatlan, vagy annak területi mértékben meghatározott része vízkárelhárítási célú tározóvá történő kijelöléséről – a vésztározó kivételével – az ingatlan fekvése szerint illetékes vízügyi hatóság határoz. A vízügyi hatóság a jogerős határozattal megkeresi a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg feljegyzése iránt az ingatlan fekvése szerint illetékes ingatlanügyi hatóságot. Ha a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg nem az egész ingatlant érinti, a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is.
(5) A vízügyi hatóság dönt a vízkárelhárítási célú tározóba történő sorolás megszüntetéséről, ha annak feltételei már nem állnak fenn. A vízügyi hatóság a jogerős határozatot megküldi az ingatlanügyi hatóságnak a vízkárelhárítási célú tározó jogi jelleg ingatlan-nyilvántartásból történő törlése céljából.”
- 3. §** A Vgtv. a következő 21/A–21/E. §-okkal egészül ki:
„21/A. § (1) Ha a záportározóhoz, az árvízcsúcs-csökkentő tározóhoz, a szükségtározóhoz, illetve a belvíztározóhoz kapcsolódó vízáteresztő elhelyezése, vagy a 21/E. § szerinti használati korlátozás az ingatlan rendeltetészerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza, a tulajdonos az ingatlan megvásárlását a beruházótól kérheti, illetve az ingatlan kisajátításának kérését a beruházónál kezdeményezheti.
(2) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó, illetve a belvíztározó gyakori igénybevételének szükségessége esetén az aránytalanul magas kártalanítási költségek elkerülése érdekében a beruházó a tározó területének megvásárlását, illetve kisajátítását kezdeményezheti.
21/B. § (1) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvíztározó területéhez tartozó ingatlan ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett tulajdonosát – a rendelkezésre állással és a használatlaltal, illetve a 21/E. § szerinti használati korlátozással összefüggő értékcsökkenés miatt, azok ellenértékéeként – tulajdoni illetőségének arányában egyszeri térítés illeti meg. Ha az ingatlan már eredetileg is állami vagy önkormányzati tulajdonban volt, vagy a 21/A. § (1) vagy (2) bekezdése alapján állami vagy önkormányzati tulajdonba kerül, az egyszeri térítés kifizetésére nem kerül sor.
(2) A vízkárelhárítási célú tározó árvíz-szabályozási célból történő igénybevétele esetén az okozott tényleges kárért az ingatlan használóját kártalanítás illeti meg, kivéve, ha a tározó területe a 21/A. § alapján megvásárlásra vagy kisajátításra került, és ezután kötöttek bérleti vagy haszonbérleti szerződést.
(3) A vízkárelhárítási célú tározó területén lévő ingatlanok árvízi szabályozási célból történő igénybevételével kapcsolatos kártalanításra e törvény eltérő rendelkezése hiányában a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.
(4) Az ingatlan tulajdonosának a bérleti vagy haszonbérleti szerződés megkötésekor a bérlő vagy haszonbérlő tudomására kell hoznia a 21/E. § szerinti használati korlátozásokat.
(5) Ha a haszonbérlő a (2) bekezdés alapján kártalanításban részesült, egyidejűleg ezen a címen nem jogosult a termőföldről szóló törvény szerinti haszonbér-fizetési kedvezmény igénybevételére.”

* A törvényt az Országgyűlés 2011. március 7-i ülésnapján fogadta el.

21/C. § (1) A 21/B. § (1) bekezdése szerinti egyszeri térítés megfizetéséről a vízügyi hatóság határozatában dönt, és a beruházó gondoskodik az egyszeri térítés kifizetéséről.

(2) Az egyszeri térítés alapja a termőföld ingatlan-nyilvántartás szerinti aranykorona-értéke (a továbbiakban: AK). Az egyszeri térítés mértéke e rendelkezés hatálybalépésekor 8000 forint AK-ként. Az egyszeri térítés mértéke évente, január 1-jével növekszik a Központi Statisztikai Hivatal által közölt, a tárgyévre érvényes fogyasztói árindex mértékével.

21/D. § A vízügyi hatóság a vízkárelhárítási célú tározó kijelölése során csak a tényállás tisztázása érdekében tart közmeghallgatást.

21/E. § (1) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvítározó területén lévő termőföldön:

- a) kémiai talajjavításra, öntözési, meliorációs célú beruházásra,
- b) faiskola létesítésére, vetőmagtermesztésre, szaporítóanyag előállítására,
- c) ültetvények és gyenge víztűrő képességű évelő kultúrák telepítésére,
- d) gyepfeltörsre

állami támogatás nem vehető igénybe, illetve ilyen esetekben a tározó árapasztási célú igénybevételekor keletkező kárért kártalanítás nem jár.

(2) A záportározó, az árvízcsúcs-csökkentő tározó, a szükségtározó és a belvítározó területén nem lehet:

- a) bejelentéshez vagy engedélyhez kötött építési tevékenységet folytatni,
- b) a kezelő hozzájárulása nélkül a tározó kapacitáscsökkenésével járó, vagy a vizek lefolyási viszonyát megváltoztató tereprendezést végezni.

(3) Nem jár kártalanítás a kár azon része után, amely a (2) bekezdésben meghatározott rendelkezések megszegése miatt keletkezett.

(4) A vízkárelhárítási célú tározó területén lévő termőföld művelési ágát megváltoztatni kizárólag a tározó kezelőjének előzetes hozzájárulásával lehet.”

4. §

A Vgtv. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § (1) A nagyvízi meder elsődleges rendeltetése a mederből kilépő árvíz és a jég levezetése.

(2) A folyó nagyvízi medrét, továbbá a töltésnek az árvízről mentesített oldalán lévő azon területet, amelyen fakadó-, illetve szivárgó víz jelentkezhet, csak az árvízvédelmi előírásoknak megfelelően szabad kezelni, használni és hasznosítani.

(3) A nagyvízi mederben építményt elhelyezni az érintett folyószakasz mederkezelőjének hozzájárulásával lehet.

(4) A nagyvízi mederben fekvő ingatlan tulajdonosa, illetve használója a nagyvízi mederben mezőgazdasági művelést, erdőgazdálkodást vagy más tevékenységet kizárólag saját felelősségére, az árvizek levezetésének akadályozása nélkül, a környezet- és természetvédelmi, valamint a kulturális örökségvédelmi előírások megtartásával folytathat. A nagyvízi mederben a termőföld más célú hasznosítását, valamint a művelési ág megváltoztatását végrehajtani kizárólag az érintett folyószakasz-meder kezelőjének előzetes hozzájárulásával lehet.

(5) A folyók, patakok, kisvízfolyások, belvív- és öntözőcsatornák, tavak, tározók, holtágak parti sávját, továbbá az árvízvédelmi létesítmények védősávját úgy kell használni, hogy azt a meder, illetve létesítmény tulajdonosa (használója) a karbantartási munkák, mérések esetenkénti ellátása céljából a feladataihoz szükséges mértékben, illetve védekezési célból akadálytalanul igénybe vehesse.

(6) A parti sávban és védősávban, valamint a rendszeresen víz alá kerülő területeken építmény a meder tulajdonosának, illetve kezelőjének hozzájárulásával helyezhető el. Ennek hiányában az elhelyezőt ért kárért – ha törvény eltérően nem rendelkezik – kártalanítás nem jár.

(7) A folyók nagyvízi medrére vonatkozóan kezelési tervet kell készíteni, amely a nagyvízi mederben tevékenységet folytatókra kötelező. A kezelési tervet a miniszter rendeletben állapítja meg. A kezelési tervet össze kell hangolni a folyók nagyvízi medrére vonatkozó, illetve arra kihatással lévő egyéb tervekkel, így különösen a természet védelméről szóló törvény alapján a védett természeti területekre vonatkozóan elkészített természetvédelmi kezelési tervekkel, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló kormányrendelet alapján a Natura 2000 területekre elkészített természetvédelmi kezelési- és fenntartási tervekkel, illetve az adott területre vonatkozó, az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló miniszteri rendelet alapján meghatározott természetvédelmi célkitűzésekkel, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény alapján az erdőkre vonatkozóan elkészített körzeti erdőtervekkel.”

- 5. §** A Vgtv. 27. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „27. § A 20. § (1) és (2) bekezdése alapján megállapított vízvezetési és vízhasználati szolgálmi jogot az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni, továbbá a 21. § szerinti vízkárelhárítási célú tározóban, a 25. § (3) bekezdése szerinti védőterületen, a nagyvízi mederben, illetve a parti sávban való elhelyezkedés tényét, mint jogi jelleget a vízügyi hatóságnak az érintett ingatlanra vonatkozó jogerős határozata alapján az ingatlan-nyilvántartásba fel kell jegyezni.”
- 6. §** (1) A Vgtv. 45. § (7) bekezdése a következő t–x) pontokkal egészül ki:
[Felhatalmazást kap a Kormány]
 „t) a zizek kártételei elleni védekezés részletes feladatainak és módjának, valamint a rendkívüli védekezési készütségek esetén eljáró miniszter jogkörének;
 u) a rendkívüli védekezési készütségek elrendelésének;
 v) a vízkárelhárítási célú tározók létesítésére, az érintett ingatlanok használatára és a kártalanítási eljárásra vonatkozó szabályoknak;
 w) a nagyvízi mederre, a parti sávra, a vízjárta és a fakadó zizek által veszélyeztetett területekre, azok használatának, hasznosításának, a víziállásokra vonatkozó előírásoknak és korlátozásoknak, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos kártalanítási eljárás szabályainak;
 x) a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályok”
[rendeletben történő megállapítására.]
- (2) A Vgtv. 45. § (8) bekezdése a következő n)–o) pontokkal egészül ki:
[Felhatalmazást kap a miniszter]
 „n) az országos árvízi kockázatkezelési tervnek – a helyi önkormányzatokért felelős, a területfejlesztésért felelős, a területrendezésért felelős, a földügyért felelős, a közlekedésért felelős miniszterrel egyetértésben –;
 o) a folyók nagyvízi medrére vonatkozó kezelési terv”
[rendeletben történő megállapítására.]
- 7. §** A Vgtv. a következő 45/B. §-sal egészül ki:
 „45/B. § E törvénynek az egyes törvényeknek a vízkárelhárítás hatékonyabbá tételével összefüggő módosításáról szóló 2011. évi XXII. törvénnyel (a továbbiakban: törvénymódosítás) megállapított rendelkezéseit a törvénymódosítás hatálybalépésekor a jogerősen még el nem bírált vízügyi és építésügyi hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.”
- 8. §** A Vgtv. 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény módosítása

- 9. §** A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló program (a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése) közérdekűségéről és megvalósításáról szóló 2004. évi LXVII. törvény (a továbbiakban: VTT törvény) 2. § (3) bekezdés b) pontja „árvízi tározókat” szövegrésze helyébe a „vízkárelhárítási célú szükségtározókat” szöveg, a 2. § (3) bekezdés e) pontja „az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, 3/A. §-a „az árvízi tározóval” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározóval” szöveg, az 5. §-t megelőző „Az árvízi tározó területével érintett földrésztetek igénybevétele” fejezetcím helyébe „A vízkárelhárítási célú szükségtározó területével érintett földrésztetek igénybevétele” szöveg, a 9. § (5) bekezdés „az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg, a 9. § (6) bekezdés „Az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „A vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg, a 9. § (9) bekezdés „az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg, a 14. § (2) bekezdés „árvízi tározóba” szövegrésze helyébe „vízkárelhárítási célú szükségtározóba” szöveg, a 16. § (1) bekezdés „az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, a 16. § (2) bekezdés „az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, a 17. § (1) bekezdés „Az árvízi tározók” szövegrésze helyébe „A vízkárelhárítási célú szükségtározók” szöveg, a 24. § (2) bekezdés a) pontja „az árvízi tározó” szövegrésze helyébe „a vízkárelhárítási célú szükségtározó” szöveg lép.
- 10. §** Hatályát veszti a VTT törvény 5–8. §-ai, 9. § (1)–(4) bekezdése és a 24. § (2) bekezdés b) pontja.

3. A vízitársulatokról szóló 2009. évi CXLIV. törvény módosítása

- 11. §** (1) A vízitársulatokról szóló 2009. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 1. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[1. § E törvény alkalmazásában]
„2. *állami hozzájárulás*: a társulati művek fejlesztését, működtetését, ezeken a műveken a vizek kártételei elleni védekezést szolgáló, a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben évenként megállapított költségvetési hozzájárulás;”
- (2) A Ttv. 1. § 18. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[1. § E törvény alkalmazásában]
„18. *működési terület*: a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységekre és az érintett környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság működési területére figyelemmel, elsősorban a legalább 100 000 ha nagyságú földrajzi terület, amelyen a társulat működik, vagy amely területen a társulat legalább 500 km-nyi közcélú vonalas létesítményt tart fent és üzemeltet;”
- (3) A Ttv. 1. § 32. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[1. § E törvény alkalmazásában]
„32. *társulati közfeladat*: a társulat működési területén a társulat tagjainak közös érdekeit szolgáló vízgazdálkodási tevékenység, valamint megbízás alapján a forgalomképes állami tulajdonban lévő vizekkel és vízilétesítményekkel összefüggő feladatok ellátása;”
- 12. §** A Ttv. 2. § (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § (1) A vízitársulat jogi személyiséggel rendelkező, közhasznú szervezetté minősíthető gazdálkodó szervezet.
(2) A vízitársulat a 3. § (2) bekezdés szerinti közfeladatát elsősorban saját munkaszervezetével köteles elvégezni.”
- 13. §** A Ttv. 9. § (3)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az alapszabály térképi mellékleteiben fel kell tüntetni
a) a társulati műveket és a településeket is feltüntető működési területet;
b) a működési területen belül azokat a települési önkormányzatokat (részvízgyűjtőket) és kistérségeket (a továbbiakban: területi egység), amelyekről az érdekeltek a küldötteket jelölik.
(4) Az alapszabály mellékleteiben rögzíteni kell továbbá
a) a megválasztott küldöttek nevét, lakóhelyét, az általuk képviselt területi egység megnevezését és a képviselt terület nagyságát hektárban;
b) a társulat tagjainak nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét), a természetes személy tag születési helyét, időpontját, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság cégjegyzékszámát (nyilvántartási számát), a területének nagyságát ha-ban.”
- 14. §** A Ttv. 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A napirendet tartalmazó írásbeli meghívót a küldöttgyűlés tervezett időpontja előtt legalább 8 nappal meg kell küldeni a küldöttgyűlés tagjainak, a területileg illetékes megyei, fővárosi kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságának, a vízügyi igazgatási szervezetnek, a társulatok érdekképviselői szervezetének, valamint a társulat azon tagjainak, akik a küldöttgyűlést kezdeményezték, továbbá a meghívót a területileg illetékes települési önkormányzat(ok)nál hirdetmény formájában is közzé kell tenni.”
- 15. §** A Ttv. 30. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A küldöttgyűlés hatáskörébe tartozik]
„c) az egyéb támogatások jellegének és mértékének meghatározása;”
- 16. §** A Ttv. 40. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A társulat közfeladatainak ellátása feletti szakmai felügyeletet a vízgazdálkodásért felelős miniszter, az irányítása alatt álló, a társulat működési területe szerinti környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság útján látja el.”

17. § A Ttv. 41. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A normatív támogatás, a szerződésen alapuló állami és önkormányzati hozzájárulás, valamint az egyéb támogatás a társulat tulajdonába kerül.”
18. § A Ttv. 43. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„43. § A társulat gazdasági tevékenységének elvégzésére munkaszervezetet működtet a küldöttgyűlés határozatának megfelelően. A munkaszervezet irányítását önálló hatáskörben a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott vezető látja el. A társulatnál foglalkoztatott munkavállalók jogaira és kötelezettségeire, valamint a munkaügyi kapcsolatokra a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kell alkalmazni.”
19. § A Ttv. 61. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A társulat jogutód nélkül megszűnik, ha]
„c) a 62. §-ban előírt kötelezettség teljesítésének felhívás ellenére történő elmaradása esetén a felügyeleti szerv kezdeményezésére a cégbíróság megszűntnek nyilvánítja;”
20. § Hatályát veszti a Ttv. 1. § 22. pontja.

4. Záró rendelkezések

21. § Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Schmitt Pál s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2011. évi XXII. törvényhez

1. A Vgtv. 1. számú melléklet 12. pont a) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában]
„a) *nagyvízi meder*: a vízfolyást vagy állóvizet magában foglaló terület, amelyet az árvíz levonulása során a víz rendszeresen elborít, és amelyet a mértékadó árvízszint vagy az eddig előfordult legnagyobb árvízszint közül a magasabb jelöl ki;”
2. A Vgtv. 1. számú melléklet 34. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[E törvény alkalmazásában]
„34. *vízkárelhárítási célú tározó*:
  - a) *árvízi tározó*:
    - aa) *záportározó*: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, kizárólag az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló, időszakosan vizet tartó tározó,
    - ab) *árvízcsúcs-csökkentő tározó*: vízfolyáson vagy vízfolyás mentén kiépített, az árhullámok csúcs-vízhozamainak és vízállásainak mérséklését szolgáló olyan állandóan vagy időszakosan vizet tartó tározó, amelynél a maximális tározási térfogat legalább 50%-a árvízvisszatartásra szabadon áll,
    - ac) *szükségtározó*: vízfolyások mentén, árhullámok részleges visszatartására kijelölt, ideiglenes vízvisszatartást szolgáló, be- és kivezetési helyekkel ellátott terület,
    - ad) *vésztaározó*: vízfolyások mentén, az árhullámok részleges visszatartására és a nagyobb károk megelőzésére töltésmegbontással – rendkívüli védekezési készültség vagy veszélyhelyzet esetén – igénybe vehető terület,
  - b) *belvíztározó*: a belvíz összegyűjtésére szolgáló természetes határokkal, illetve töltésekkel körülvett terület.”